
Grundig om tilknytning

ANMELDELSER

BJØRG ROSLAND

Barne- og ungdomspsykiater, Tokanten spesialistpraksis
Bergen

Barn og relasjonsbrudd

Lars Smith, Ida Brandtzæg, Stig Torsteinson

Bind 1: Makro-separasjoner. 177 s, tab. Bergen: Fagbokforlaget, 2019. Pris NOK 339
ISBN 978-82-450-2501-9

Ida Brandtzæg, Stig Torsteinson, Lars Smith

Bind 2: Mikro-separasjoner. 367 s, tab. Bergen: Fagbokforlaget, 2019. Pris NOK 539
ISBN 978-82-450-2502-6

Tobindsverket *Barn og relasjonsbrudd* er forfattet av Lars Smith, professor emeritus ved Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo, og de kliniske psykologspesialistene Ida Brantzæg og Stig Torsteinsson, ledere av utdanningscenteret og klinikken Tilknytningspsykologene.

Bind 1, *Makro-separasjoner*, tar for seg brudd i relasjoner hvor barn fysisk er atskilt fra sin omsorgsperson. Bind 2, *Mikro-separasjoner*, omtaler de mer subtile brudd i relasjonen i et «mikrosamspill», der omsorgspersonen ikke er tilstrekkelig sensitiv overfor barnets behov i ulike situasjoner.

Tobindsverket har som målsetning å gi leseren en forståelse av problematikken relasjonsbrudd og tap, og hvordan den påvirker oss som barn, men også inn i ungdomstid og voksen alder. Den kan også leses som en gjennomgang av

tilknytningspsykologisk teori, dens sammenheng opp mot nevrobiologi og ulike tilknytningsmønsters påvirkning i utviklingen av psykopatologi. I tillegg gir bøkene innblikk i utredningsmåter og behandling. Der får foreldreveiledningsprogrammet Circle of Security (COS) en fremtredende rolle som metode, men andre metoder belyses også. Teoriene knyttes også opp mot aktuelle kulturelle og samfunnsmessige problemstillinger. Teksten kan framstå som noe kompakt og begrepsstung dersom man ikke har kjennskap til teorien, undersøkelsene eller tankemåten. Bøkene har dessuten få illustrasjoner.

Bøkene anbefales som en god og fyldig innføring i hvordan tilknytning og et passende inntonet samspill med barnet er med på å støtte barnets emosjonelle utvikling og derigjennom kunne forebygge psykiske vansker.

For en leser uten tidligere kjennskap til teorien kan det være noe vanskelig å se for seg hvordan undersøkelsesmåter og behandlingstilnærming vil se ut i praksis. Biologiske forutsetninger angis både som differensialdiagnoser (for eksempel utviklingsforstyrrelser) og som sensitivitet for tilknytningsvansker (følsom vs. robust for ytre påvirkning). Likevel kan det synes som om forfatterne i bind to har en forståelse av tilstandsbilder som for eksempel ADHD og OCD som reaksjoner etter traumer eller kronisk traumatisering, noe som er omdiskutert.

For barn med nevrobiologiske tilstander vil man imidlertid kunne tenke at det er enda større risiko i tilknytningsprosessen og at dette stiller enda større krav til denne. Dermed vil kunnskapen i dette tobindsverket være desto mer relevant for den gruppen.

Publisert: 24. februar 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0801

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. juli 2026.